

Fertilex Oy:n munituskanalan laajennushanke, Laitila

Arviointiselostuksesta kuulemisen aikana annetut lausunnot

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo

Museo on lausunut asian YVA-ohjelmasta 11.6.2025. Lausunnossa museo nosti esiin, että YVA-ohjelman aineistossa ei ollut huomioitu 1,5 kilometrin säteellä hankealueen kaakkoispuolella Nästin kylässä sijaitsevia maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita ja perinnemaisemia ja että ne tulee ottaa huomioon ympäristövaikutusten arvioinnissa.

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo toteaa hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselvityksestä, että hankkeen vaikutusalueella sijaitsevia kulttuuriympäristöjä ja arvokkaita yksittäisiä kohteita ei ole huomioitu selostuksessa riittävästi. Siinä tuodaan esiin hankealueen kaakkoispuolelta vain paikallisesti arvokas Vähäpeitsalo ja historiallisesti arvokas Varjola, mutta esimerkiksi maakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltua ja maakuntakaavassa merkittävänä rakennetun ympäristön kokonaisuutena huomioitua Heikkilän kantataloa ei selostuksessa mainita. Kuvasta 42 puuttuu kokonaan Pehtjärven länsipuolella sijaitsevat inventoidut rakennetun kulttuuriympäristön kohteet, jotka on arvotettu paikallisesti ja maisemallisesti arvokkaiksi.

Selostuksen mukaan vaikutuksia arvioidaan noin 1,5 km etäisyydellä hankealueesta alueille, jonne kanalan rakennelmat näkyvät. Edellä mainitut kohteet sijaitsevat noin 1,5 km etäisyydellä, mutta niitä ei ole huomioitu. Rakennelmien mahdollista näkymistä eri suuntiin ei ole selostuksessa havainnollistettu.

Museo katsoo, että maisemavaikutusten arviointi on selostuksessa esitetty puutteellisesti. Luvussa 10.3 kerrotaan, että arvioinnin pohjaksi analysoidaan tarkastelualueen maiseman rakennetta sekä laatua ja arvioinnissa huomioidaan maisemakuvan kannalta merkittävimmät näkymäsuunnat ja -alueet, maiseman solmukohdat sekä maisemakuvaltaan herkimmät alueet. Tällaista analyysia ei kuitenkaan selostuksessa ole esitetty. Siinä ei myöskään ole havainnekuvia maiseman muutoksesta. Nämä puutteet tekevät maisemavaikutusten arvioimisesta hankalaa.

Vaihtoehtojen osalta arvioinneissa ei ole eroja, vaan johtopäätösten mukaan;

VE 0+ vaikutusten arvioinnissa "nykyinen toiminta on aiheuttanut vaikutuksia lähimaisemaan, mutta maisema ei ole muuttunut merkittävästi, eikä aiheuttanut haittaa kulttuuriympäristön tärkeiden ominaispiirteiden säilymiseen". Vaihtoehtoissa VE1 ja VE2 "hankkeen myötä maisema ei muutu merkittävästi". Vaikutusten suuruuden arvioidaan olevan kaikissa kolmessa vaihtoehtoissa pieni kielteinen.

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo on jo aiemmin todennut, että museolla ei ole asiaan huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.